

jaarverslag 2017

inhoud

0		
VOORAF	.....	5
1		
ORGANISATIESTRUCTUUR	.....	6
1.1	De vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen	6
1.2	Secretariaat	6
1.3	Werkgroepen, projectgroepen	6
1.4	Associatiefaculteiten	7
1.5	Antwerp Research Institute for the Arts (ARIA)	7
1.6	Antwerpen studentenstad vzw	7
1.7	Adviesraad voor de sport	8
2		
BELEIDSLIJNEN	.....	9
3		
VZW ASSOCIATIE UNIVERSITEIT & HOGESCHOLEN ANTWERPEN		
ACTIVITEITENVERSLAG	.....	10
3.1	De Algemene Vergadering	10
3.2	De Raad van Bestuur	10
3.3	Het Uitvoerend College	11
4		
DECRETALE OPDRACHTEN	.....	13
4.1	De ordening van een rationeel onderwijsaanbod	13
4.2	Het structureren van opleidingstrajecten en een verbetering van de doorstromingsmogelijkheden	13
4.3	De organisatie van trajectbegeleiding voor studenten	14
4.4	De afstemming van de interne reglementen inzake het personeelsbeleid	14
4.5	Het meerjarenplan voor onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering	14
4.6	Het meerjarenplan voor het onderzoek en de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening	14
4.7	Een meerjarenplan voor investeringen, infrastructuur, bibliotheek- en documentatievoorzieningen	15
4.8	Medezeggenschap	15
5		
ADDITIONELE ACTIVITEITEN	.....	16
5.1	Bibliotheken	16
5.2	Studeren doe je in Antwerpen	16
5.3	Financiën	16
5.4	ICT	17
5.5	Infrastructuur	17
5.6	Internationalisering	17
5.7	Maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening	17
5.8	Onderwijs	19
5.9	Studentenvoorzieningen	19
5.10	TAKEOFFANTWERP	20
5.11	Overleg met de andere associaties	21
6		
WIE IS WIE	.....	22
6.1	Algemene vergadering	22
6.2	Raad van Bestuur	23
6.3	Uitvoerend College	23
6.4	Secretariaat	24
6.5	Voorzitters Werkgroepen	24

vooraf

Sinds 2004 worden de studentenaantallen in het hoger onderwijs jaarlijks gemeten met een beperkte statistische telling op 31 oktober. In Vlaanderen steeg in de periode 2004-2017 het totaal aantal studenten van 161 171 naar 239 152; een toename van 77 981 studenten (+48%). In dezelfde periode groeide de Antwerpse associatie van 24 478 in 2004 naar 41 032 in 2017; een toename van 16 554 studenten (+68%). Antwerpen groeit dus sterker dan de rest van Vlaanderen. Bovendien blijkt uit de cijfers dat de grote groei in Vlaanderen zich vooral voordeed in de periode 2004-2011, met een toename van +35,9%. Tussen 2011 en 2017 is die groei spectaculair gedaald tot nog slechts +6,3%. Zoals wij enkele jaren geleden reeds voorspelden in ons memorandum aan de Vlaamse overheid, daalt de leeftijdsgroep van 18- tot 24-jarigen jaar na jaar. Het wordt dus steeds moeilijker om nieuwe studenten te rekruteren.

In die context is het bijzonder positief dat in Antwerpen het aantal studenten tussen 2011 en 2017 toch nog toenam met 6 089, of met 30,2% het absoluut hoogste aandeel in de Vlaamse groei. Een en ander brengt met zich dat het "marktaandeel" van Antwerpen in het Vlaamse totaal sinds 2004 stelselmatig is gestegen, van 15,2% in 2004 naar 17,2% in 2017 (+2,0%). Dat is meer dan elke andere associatie in Vlaanderen (Brussel +0,4%; Gent +0,7%; Hasselt +0,1 en Leuven -3,2%).

Deze cijfers hebben ongetwijfeld te maken met demografische verschillen tussen streken en plaatsen in Vlaanderen. Maar ontegensprekelijk zijn ze in de eerste plaats het schitterend resultaat van het succesvolle beleid dat bij elk van onze instellingen in de AUHA wordt gevoerd. Hun kwaliteit blijkt uit de talrijke visitaties en audits van de laatste jaren, net als uit de instellingsreviews, waarvan de pilootfase vorig jaar werd afgerond. Bovendien levert de samenwerking tussen de associatie-instellingen onderling en met stad en samenleving steeds meer vruchten af. Dat is het ongelooflijke voordeel om een gebalde associatie in de grootstad te zijn.

Maar we willen zeker niet op onze lauweren rusten. Zoals uit dit beknopte jaarverslag kan opgemaakt worden, blijven we voortbouwen aan initiatieven die ons als toekomstgericht netwerk in de wereld van morgen plaatsen. Op die manier willen we aantrekkelijk zijn voor alle jonge talenten in onze samenleving. Ik vermeld er twee, die mij nauw aan het hart liggen.

In 2017 werd TAKEOFFANTWERP (TOA), na een experimentele periode, definitief ingebed in onze associatie, met een evenwichtige beheersstructuur, waarin de participatie van onze instellingen, de studenten, de stad en het bedrijfsleven voorzien zijn. TOA wil onze studenten de kans geven om ondernemingszin en ondernemerschap op een interdisciplinaire manier te ontwikkelen. Met dit platform zijn we uniek in Vlaanderen en kunnen we inspelen op de nieuwste internationale trends.

In 2017 werden besprekingen opgestart met het onderwijsdepartement van de stad Antwerpen om een ambitienota op te stellen, die onder meer de krijtlijnen zou uittekenen voor een samenwerking tussen hoger onderwijs en leerplicht onderwijs in deze stad. Omwille van de problematiek van instroom en doorstroom in het hoger onderwijs is dit een initiatief waarmee we voorsprong willen nemen op de uitdagingen die op ons afkomen.

We willen niet stilzitten, omdat we daar overigens de kans niet toe krijgen. Dit jaar en volgend jaar zal de inkanteling worden gerealiseerd van de graduaatsopleidingen en zal bovendien ook de hervorming van de lerarenopleidingen moeten tot stand komen. Met onze associatie willen we daar optimaal kunnen op inspelen, omdat het zeker in de Antwerpse regio van cruciaal belang wordt dat deze hervorming slaagt.

Robert Voorhamme
Voorzitter

1 organisatiestructuur

1.1 De vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen

1.1.1

Deelnemende instellingen

Op 1 september 2003 werd, conform de bepalingen uit het Structuurdecreet, de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw opgericht. De statuten van de vereniging werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 17 december 2003. De deelnemende instellingen zijn de Universiteit Antwerpen, de Hogere Zeevaartschool Antwerpen, de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen en de Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw.

1.1.2

Organen

Binnen de vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen worden de bevoegdheden verdeeld over de Algemene Vergadering, de Raad van Bestuur en het Uitvoerend College.

Met ingang van 1 oktober 2013 is Robert Voorhamme voorzitter van de vzw.

Sinds 1 oktober 2008 wordt het Uitvoerend College voorgezeten door de voorzitter van de vzw.

1.2 Secretariaat

Georges Goffin, gedetacheerd vanuit de Karel de Grote-Hogeschool sinds 1 maart 2004, gedetacheerd vanuit de Universiteit Antwerpen sinds 1 augustus 2012, is aangesteld als beleidssecretaris van de Associatie.

Veerle Van Houwenhove, gedetacheerd vanuit de Karel de Grote-Hogeschool sinds 1 mei 2003, gedetacheerd vanuit de Universiteit Antwerpen sinds 1 juli 2010, is aangesteld als secretaris van het associatiebestuur.

Ilse Van Huffel, sinds 1 oktober 2014 gedetacheerd vanuit de Universiteit Antwerpen, is aangesteld in de halftijdse functie van medewerker administratie associatie. Vanaf 1 december 2014 werd de opdracht van Ilse Van Huffel met 25% uitgebreid voor de administratieve en boekhoudkundige opvolging van de STUVANT-initiatieven.

1.3 Werkgroepen, projectgroepen

Behalve de organen van de vzw zijn binnen de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen verschillende werkgroepen actief. Verscheidene van die groepen zijn spontaan ontstaan, soms al lang voor de oprichting van de associatie. Andere vonden hun oorsprong in de praktische organisatie van gezamenlijke initiatieven en een derde groep werd opgericht in het kader van de taken voor de associaties.

De opdrachten voor deze werkgroepen worden gegeven door het Uitvoerend College en zijn deels gericht op de decretale taken van de associaties, deels op de eigen beleidsdoelen van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen.

Binnen de werkgroepen zijn er (tijdelijke) projectgroepen die specifieke thema's voorbereiden en uitwerken.

In 2017 waren de volgende werkgroepen actief:

- Bibliotheken (overleggroep)
- Studeren doe je in Antwerpen
- Financiën
- ICT (overleggroep)
- Infrastructuur
- Internationalisering (overleggroep)
- Onderwijs
- Studentenvoorzieningen (STUVANT)
- TAKEOFFANTWERP (stuurgroep)
- Adviesraad voor de sport

De werkgroepen Kwaliteitszorg en Dienstverlening werden in 2017 niet formeel bijeengeroepen. M.b.t. kwaliteitszorg is er de VLUHR-bestuurscommissie Kwaliteitszorg die voor belangrijke instelling overschrijdende initiatieven ondersteuning biedt. Binnen het domein dienstverlening zijn wel verschillende projecten lopende die ondersteund worden via specifieke projectgroepen, stuurgroepen enz. (zie verder). De studenten maken via een vertegenwoordiging vanuit ASRA deel uit van de werkgroepen Onderwijs, Studentenvoorzieningen en Studeren doe je in Antwerpen.

1.4 Associatiefaculteiten

In 2017 was op dit terrein enkel nog de Associatiefaculteit Nautische wetenschappen werkzaam. Er werd in 2017 één doctoraat in de Nautische wetenschappen met succes verdedigd.

1.5 Antwerp Research Institute for the Arts (ARIA)

Wat de kunsten betreft werd in 2015 binnen de Universiteit Antwerpen en met de medewerking van de Schools of arts van Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen en Karel de Grote-Hogeschool, de oprichting gerealiseerd van een instituut voor artistiek onderzoek: ARIA. Tussen ARIA en de UAntwerpen werd een beheersovereenkomst gesloten. Tussen de UAntwerpen, en de Schools of Arts werd een samenwerkingsovereenkomst tot stand gebracht. Binnen ARIA werd ook een onderzoekraad opgericht: OR-ARIA. Het huishoudelijk reglement werd goedgekeurd. ARIA concentreert zich op onderzoek betreffende de kunsten, de doctoraatstrajecten en een hele reeks activiteiten waaronder seminars en een zomerschool. Daarmee bereikt ARIA kunststudenten, doctorandi en een breed publiek.

Er werd en in 2017 vijf doctoraten in de kunsten afgeleverd.

Henk de Smaele, hoogleraar departement Geschiedenis van de Universiteit Antwerpen, was voorzitter tot 30 september 2017. Sedertdien is Bart Eeckhout, gewoon hoogleraar Literatuur en Interdisciplinaire cultuurstudie, voorzitter van ARIA.

Pascal Gielen, is aangesteld als hoogleraar aan ARIA. Hij voert in het kader van het Odysseusprogramma een grootschalig project uit naar 'Sustainable Creativity in the Post-Fordist City'. Hij is academisch verantwoordelijke voor de activiteiten van ARIA.

ARIA is intussen gehuisvest op de Stadscampus, gebouw Grauwzusters, zolderverdieping.

1.6 Antwerpen studentenstad vzw

De associatie participeert, samen met de stad Antwerpen en het Algemeen Studentenoverleg Antwerpen, in de vzw Antwerpen studentenstad. Via de raad van bestuur van Antwerpen Studentenstad ontwikkelt de associatie mee het beleid. Onder de naam GATE15 regisseert en ondersteunt dit stedelijk agentschap een hele rist activiteiten en producten om Antwerpen zowel binnenlands als internationaal op de kaart te zetten als volwaardige studentenstad | stad voor hoger onderwijs. De werkgroep Studeren doe je in Antwerpen coördineert die afstemming en samenwerking met betrekking tot communicatie.

Deze samenwerking toont zich o.m. in de evenementen StuDay (september, groots studentenwelkom in park Spoor Noord), ADream (juni, afstudeerfeest voor alle Antwerpse gediplomeerden in de zoo), de studentengids (met up-to-date info rond het studentenleven, de student in de stad, sociale voorzieningen, overleven als kotstudent, wandelingen enz., gratis voor alle studenten).

Meer bekend als GATE15 is Antwerpen Studentenstad een belangrijke partner in de imagovorming van Antwerpen als studentenstad. 'Atypisch Antwerpen' is daarvoor, vanuit de stadsmarketing van Antwerpen, de kapstok. Samenwerking rond nationale en internationale communicatie was daarvoor in 2017 het belangrijkste thema. Een promotieactie naar de laatstejaars secundair onderwijs was het meest opvallende aspect daarvan en ging van start in het najaar van 2017 maar loopt nog tot april 2018. Verder kwamen ook de studenten zelf in beeld ('Trots op'-campagne) met als doel een goed nabuurschap tussen de Antwerpenaars en de studenten. Verder wordt gewerkt aan de actualisering van de digitale toegang tot kotweb en de cultuurcheques.

In het aansluitende pand op Kleine Kauwenberg situeert zich sedert 1 oktober 2014 ook een nieuw

initiatief van de associatie: TAKEOFFANTWERP (zie verder onder hoofdstuk 5). De uitbating daarvan werd in 2017 uitbesteed aan Antwerpen Studentenstad (Gate15). Vanaf 1 januari 2018 wordt de associatie onderhuurder bij Antwerpen Studentenstad voor de ruimte TAKEOFFANTWERP.

1.7

Adviesraad voor de sport

Met middelen van de Vlaamse overheid organiseert de AUHA ook sportactiviteiten. Dit gebeurt onder toezicht van de Adviesraad voor de sport in een samenwerking van het universitaire Sportcommissariaat en de studentenvoorzieningen van de hogescholen (STUVANT). Deels is dit binnen de formule van Sportweb, deels in eigen organisatie op deze specifieke middelen.

Hierover wordt er afzonderlijk gerapporteerd aan de Vlaamse overheid (Sport Vlaanderen, vooreen BLOSO).

Vanaf 2015 is de financiële opvolging van het totale sportgebeuren van STUVANT, samen met de andere samenwerkingsverbanden van STUVANT, geïntegreerd in de associatie.

2 beleidslijnen

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen blijft over de voorbije jaren de snelst groeiende associatie in Vlaanderen met een groei van 67,6 % sedert 2004 waar het Vlaams gemiddelde zich situeert op 48,4 %. Ze zag haar marktaandeel in dezelfde periode toenemen van 15,2 % naar 17,1 %.

In 2017 steeg het aantal studenten in Vlaanderen met 1,01% (2.392 studenten). Daarvan situeerde de groei zich in de eerste plaats in de associatie Antwerpen, met 899 studenten. De associatie Brussel, de associatie Gent en de associatie Limburg wonnen respectievelijk 231, 1.159 en 247 studenten. De associatie Leuven was tot 2012 steeds de grootste groeier maar verliest nu voor de tweede opeenvolgende maal studenten, dit jaar 144 studenten.¹

Tegelijkertijd is er de demografische evolutie die toont dat de Antwerpse associatie het snelst en het ingrijpendst geconfronteerd zal worden met een studentenpotentieel dat veel diverser wordt. Antwerpen vult deze frontpositie om een bredere deelname aan het hoger onderwijs te bewerkstelligen, daadwerkelijk in. Dat is uiteraard van cruciaal belang voor onze Antwerpse instellingen. Maar het is dat evenzeer voor het Vlaams beleid omdat de situatie in de regio Antwerpen een voorbode is voor heel Vlaanderen. In het verlengde hiervan bereidt de associatie samen met de stad Antwerpen een ambitienota voor rond samenwerking, expertiseopbouw, expertisedeling en beleidsontwikkeling in het domein onderwijs.

De associatie besliste eerder al om via TAKEOFFANTWERP structureel te gaan inzetten op ondernemerschap en ondernemingszin bij studenten. In het kader van een EFRO-oproep werd in 2016 een projecttoelage voor twee jaar binnengehaald. In TAKEOFFANTWERP_ALLIANCE bouwen de instellingen van de associatie, in samenwerking met studenten, jongerenvereniging BAAS (KAVKA) en de stad Antwerpen, verder aan een ondernemend klimaat in Antwerpen. Een duidelijke positioneringsnota werd door de stuurgroep uitgewerkt en leidde tot de beslissing om de komende jaren TAKEOFFANTWERP met een structureel budget van de associatie te laten werken en de samenwerkingsovereenkomst met de stad Antwerpen te verlengen. Dat interdisciplinariteit daarbij de motor is van innovatie, wordt steeds nadrukkelijker beklemtoond en wordt, in het verlengde van de onderwijsdiscussiedag van februari 2017, ook effectief uitgewerkt.

Bij de start van het academiejaar 2017-2018 werd onder de naam THEA een proefproject uitgezet dat aan vluchtelingen de kans biedt om in de laatste fase van hun taaltraject al ervaring op te doen in het hoger onderwijs (alle instellingen van de associatie).

---

¹ Hoger Onderwijs in Cijfers 2017 (beperkte statistische telling van 31.10.2017).

3

vzw Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen

activiteitenverslag

In het veertiende werkingsjaar van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen, dat loopt van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017, concentreerde het beleid zich vooral op diversiteit en ondernemerschapsontwikkeling.

Op systematische wijze is er overleg met de vertegenwoordigers van het personeel en de studenten, zowel via medebeheer (in de Algemene Vergadering) als via overleg (Uitvoerend College). De werkgroepen waarborgen een grote participatie van de verschillende niveaus in de instellingen bij de besluitvoorbereiding en -vorming.

3.1 De Algemene Vergadering

Door de Algemene Vergadering werden volgende beslissingen genomen:

m.b.t. de organisatie van de vereniging

- aanvaarding van leden van de Algemene Vergadering
- aanstelling van de leden van de Raad van Bestuur
- goedkeuring jaarrekening en jaarverslag 2016
- verlening kwijting aan de bestuurders voor het boekjaar 2016
- goedkeuring begrotingswijziging 2017
- goedkeuring begroting 2018
- verlenging mandaat voorzitter AUHA voor vier jaar m.i.v. 1.10.2017
- goedkeuring jaarverslag sport 2016 en sportbeleidsplan van 1.6.2016
- aanpassing van de artikelen 9, 15, 16 en 17 van de statuten
- goedkeuring positioneringsnota en continuering van TAKEOFFANTWERP

3.2 De Raad van Bestuur

Door de Raad van Bestuur werden volgende beslissingen genomen:

m.b.t. de organisatie van de vereniging

- aanstelling van leden van het Uitvoerend College
- hernieuwing van de mandaten van de leden van het Uitvoerend College
- aanstelling van een ondervoorzitter
- goedkeuring jaarrekening 2016
- goedkeuring van de bevestigingsbrief t.a.v. de commissaris-revisor
- goedkeuring jaarverslag 2016
- goedkeuring sportbeleidsplan 2017-2020
- goedkeuring begrotingswijziging 2017
- goedkeuring begroting 2018
- goedkeuring aanpassing begroting IOF AUHA 2017
- goedkeuring voorafbeelding begroting IOF AUHA 2018.
- goedkeuring aanpassingen aan het reglement Procedure afwijkende toelating tot het hoger onderwijs

Daarenboven werd door de Raad van Bestuur aandacht besteed aan:

- TAKEOFFANTWERP
- marketingstrategieën

3.3 Het Uitvoerend College

Door het Uitvoerend College werden volgende beslissingen genomen:

m.b.t. de organisatie van de vereniging

- procedure invulling voorzitterschap AUHA
- ondervoorzitterschap AUHA
- aanpassing IOF-begroting 2017
- voorafbeelding IOF-begroting 2018
- goedkeuring activiteitenverslag IOF en Interface 2016
- samenstelling IOF Raad en Bureau per 1 januari 2017.
- evaluatie expertisecel wetenschapscommunicatie
- deelname aan het project STEMfluence
- academische openingszitting 2017-2018
- vastleggen datum open campusdag
- onderwijsdiscussiedag AUHA
- transitieproject lerarenopleidingen 'van startbekwaam naar stadsbekwaam'
- samenstelling raden schools of arts
- communicatie naar studenten vanuit Gate15 en TAKEOFFANTWERP via de AUHA
- afstemming van terugbetaling van studiegelden bij vroegtijdig uitschrijven
- sportsticker en UAntwerpen Plus Pass
- STUVANT
- oprichting overleggroep diversiteit
- oprichting AUHA-projectgroep vluchtelingen en anderstalige nieuwkomers
- proeftuinproject vluchtelingen: THEA-programma
- General Data Protection Regulation (GDPR) of de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
- verlenging en aanpassing van de beslissing over de ethische adviescommissies
- verlenging samenwerkingsovereenkomst AUHA-stad Antwerpen m.b.t. TAKEOFFANTWERP

m.b.t. de decretale opdrachten

- jaarrekening en jaarverslag AUHA 2016
- begrotingswijziging 2017
- begroting 2018
- goedkeuring begroting STUVANT 2017
- financiën studentenvoorzieningen en sport
- advies m.b.t. de bibliotheek en documentatievoorzieningen 2018 van de partnerinstellingen AUHA
- advies investeringsbegrotingen 2018 van de partnerinstellingen
- advies aanvragen nieuwe opleidingen
- rapport decretale evaluatie EVC, EVK en procedure afwijkende toelatingsvoorwaarden
- aanpassingen aan het reglement procedure afwijkende toelatingsvoorwaarden

m.b.t. andere aangelegenheden

- TAKEOFFANTWERP
- valorisatie en ontwikkeling
- STUDAY
- PSYNET
- SIHO – samenwerkingsovereenkomst
- IKAN-project, pilootproject studiebegeleiding voor ex-OKAN-leerlingen
- overleg met de stad Antwerpen
- diversiteit
- eindafrekening na stopzetting ELAnt
- subsidie 2017 voor Tier-1 en Tier-2
- Engelstalige procedure afwijkende toelating tot het hoger onderwijs
- halvering van de subsidie voor het Antwerpse onthaaltehuis voor studenten uit ontwikkelingslanden
- afvaardiging van vertegenwoordigers van de AUHA in externe gremia

Daarboven werd door het Uitvoerend College aandacht besteed aan o.m.:

- de hervorming van het secundair onderwijs
- de hervorming van de lerarenopleidingen en de educatieve master
- de integratie van de HBO5-opleidingen (graduaten) in de hogescholen
- master lager onderwijs
- rationalisatie hoger onderwijs
- nieuwe opleidingen
- professionaliseringstraject voor imams
- expertisecellen wetenschapscommunicatie
- Thomas More

- Studiekeuzeonderzoek Vlaanderen

4

decretale opdrachten

De vier basisopdrachten voor een associatie zijn

- de organisatie van de samenwerking en het aanhalen van de banden tussen de professionele bachelors en de academische opleidingen met inbegrip van de overgangsmogelijkheden en de ontwikkeling van leerlijnen;
- de bevordering van de coördinatie van het onderzoek en meer bepaald van de translatieketen van fundamenteel naar toegepast onderzoek en omgekeerd, en van innovatie;
- logistieke coördinatie in het algemeen;
- als forum de evolutie naar een geïntegreerde hoger onderwijsruimte voorbereiden.

Deze opdrachten werden in 2013 vertaald in de nieuwe bevoegdheden van de associaties. Deze komen hieronder alle aan bod.

4.1

De ordening van een rationeel onderwijsaanbod

De integratie van de meeste academische opleidingen was in Antwerpen een echte rationalisatie. Ook fysiek zijn de meeste opleidingen intussen in de UAntwerpen geïntegreerd. Steeds meer profileert de AUHA zich als een hoger onderwijsconcentratie in een specifieke stadsregio. Door die geografische concentratie van de associatie instellingen in de stad Antwerpen is er geen sprake van versnippering. In andere associaties is dit een heel ander beeld waar sommige hoger onderwijsinstellingen een zelfde bacheloropleiding op twee, drie tot vijf plaatsen aanbieden. Ook werd er niet geparticipeerd in het Vlaamse opbod van nieuwe opleidingen en/of afstudeerrichtingen: in Antwerpen blijft de keuzemogelijkheid van een abituriënt behoorlijk helder.

4.2

Het structureren van opleidingstrajecten en een verbetering van de doorstromingsmogelijkheden

De Antwerpse associatie bleef in 2017 verder aandacht besteden aan de doorstroommogelijkheden vanuit professionele bachelors via nieuwe schakelprogramma's naar masteropleidingen. Een degelijke opvolging daarvan door de universiteit met concrete aantallen qua instroom en herkomst, doorstroom en uitstroom, ondersteunt dit beleid. De werkwijze voor schakelen maakt steeds meer gebruik van de mogelijkheid tot indaling van vakken uit het schakelprogramma in het laatste jaar van de bachelor. Enkel gemotiveerde en voorgedragen studenten kunnen daar gebruik van maken. Zo maken ze kennis met typische vakken die aansluiten op het toekomstige masterprogramma qua inhoud en qua werklust. Dat realistische beeld helpt de schakelende studenten in de overgang en biedt hen een correcter beeld van het traject waaraan ze wensen te beginnen.

De inspanningen rond schakelprogramma's en vereenvoudigde overgangen tussen professionele bacheloropleidingen en masteropleidingen hebben duidelijk een effect. De meest succesvolle schakelprogramma's zijn Communicatiewetenschappen, Onderwijswetenschappen en Verpleeg- en vroedkunde. Opvallend is ook dat het studierendement in de schakelprogramma's nagenoeg overall stijgt.

4.3

De organisatie van trajectbegeleiding voor studenten

De werkgroep 'Vluchtelingen' die werd opgestart in 2016 om het beleid naar anderstalige nieuwkomers samen te ontwikkelen en op mekaar af te stemmen, kon in september 2017 starten met THEA. Ook daar wordt samengewerkt met de stad Antwerpen (Atlas), vooral op het vlak van toeleiding en selectie.

Elke instelling heeft haar geëigende trajectbegeleiding met ondersteuning bij studiekeuze, heroriëntering, trajectplanning en –ondersteuning.

4.4

De afstemming van de interne reglementen inzake het personeelsbeleid

Vermits er aan de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen nog geen bevoegdheden werden overgedragen die gevolgen hebben op het personeelsbeleid werd hierin nog geen initiatief ontwikkeld. Binnen de associatie functioneert al jaren een geïnstitutionaliseerd 'Overleg- en adviesplatform' waarin personeel van de associatiepartners en het bestuur van de associatie mekaar op de hoogte houden van plannen en ontwikkelingen.

4.5

Het meerjarenplan voor onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering

Binnen de werkgroep Onderwijs (zie verder) werd een onderwijsdiscussiedag rond interdisciplinariteit georganiseerd. Opvolging via een taskforce is intussen gebeurd. In 2018 zullen twee nieuwe projecten voorbereid worden.

De associatie ziet in de ontwikkeling van de vernieuwde lerarenopleidingen het aspect grootstedelijkheid als een belangrijke uitdaging. Een middel daartoe is het verder uitbouwen van de samenwerking met het Antwerpse leerplichtonderwijs, bijvoorbeeld tot stand gebracht via de Onderwijsraad van de Stad Antwerpen en de initiatieven Algemeen Onderwijsbeleid van de stad. Met middelen van de associatie wordt het transitieproject 'Van vakbekwaam tot stadsbekwaam' voor 12 maanden verlengd.

4.6

Het meerjarenplan voor het onderzoek en de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening

Met de gerealiseerde integratie van de meeste academische opleidingen van de hogescholen treedt de samenwerking tussen universiteit en hogescholen op het vlak van onderzoek in een nieuwe fase. Voor de kunsten werd een in de universiteit geïncorporeerde structuur van en voor het onderzoek gerealiseerd (ARIA, zie punt 1.5).

Het onderzoeks- en samenwerkingsreglement blijft een nuttig instrument in de taakverdeling en werklijnen bij onderzoek en innovatie. Een actualisering van de tekst is in voorbereiding. In het bijzonder de samenwerking in het kader van valorisatie resulteert in versterkte output.

Het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF) en de Interfaceactiviteiten worden ingezet als hefboomfondsen naar externe onderzoeksfinanciering en valorisatie. Er zijn zeven IOF-consortia actief, er zijn 11 toegekende Proof of Concept-projecten en zes goedgekeurde projecten strategisch basisonderzoek. Clustervorming binnen de associatie met het oog op werving externe middelen, valorisatie en netwerking in Vlaanderen en daarbuiten wordt gestimuleerd. Drie nieuwe valorisatiemanagers zullen samenwerken met de mandaathouders, o.m. aan de hand van het Valorisatiehandboek (afgewerkt in het tweede kwartaal 2017).

De versterkte interfacesamenwerking binnen de partnerinstellingen van de associatie toont zich o.m. in een effectiever en efficiënter beheer van de Intellectuele Eigendom (IE) van de associatielieden. Een nieuwe patentstrategie is in uitvoering. Binnen de Universiteit Antwerpen is sedert november 2016 een voltijdse coördinator intellectuele eigendom aan de slag. Minstens twee maal per jaar wordt er samengezeten met de onderzoekers van de Karel de Grote Hogeschool, Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen en de Hogere Zeevaartschool Antwerpen.

Alhoewel dit strikt genomen niet tot het werkdomein van de Dienst Valorisatie behoort, is de dienst Valorisatie met zijn specifieke knowhow rond IP-bescherming en starters ook vertegenwoordigd in TAKEOFFANTWERP (zie verder). De inzet van de dienst Valorisatie is gebaseerd op de vaststelling dat onze meest efficiënte ingang in bedrijven via alumni van de AUHA verloopt, wat bij uitstek het geval is bij startende bedrijven. Op die manier is er op middellange tot lange termijn wel degelijk

een return in onderzoekssamenwerking. Vanuit de Dienst Valorisatie is er de gewaardeerde inhoudelijke inbreng via een actieve betrokkenheid in de stuurgroep van TAKEOFFANTWERP. De Dienst Valorisatie werd op het openingsevent van 2017 vertegenwoordigd en gaf een sessie over intellectuele eigendom. Ook in de komende jaren zal dit worden verder gezet

Hierover wordt ook apart en veel uitgebreider gerapporteerd aan de overheid.

Er zijn ook de BOF-academiseringsmiddelen die jaarlijks worden ter beschikking gesteld aan de academische opleidingen van de hogescholen, m.n. alternerend de drie Schools of Arts en de opleiding Nautische Wetenschappen. Het gaat om een oproep voor samenwerkingsprojecten. Het globale doel van de projecten is het financieren van samenwerking tussen vorsers van de UA Antwerpen enerzijds, en vorsers uit de hogescholen anderzijds, inzake wetenschappelijk en artistiek onderzoek. Het bereiken van meetbare, positieve resultaten uit deze projecten zijn na te streven doelstellingen van deze samenwerking. Hieronder kan worden begrepen

- het aantrekken van bijkomende externe onderzoeksopdrachten
- het laten verschijnen van publicaties of een voor het onderzoek in de kunsten geëigend middel voor disseminatie
- het finaliseren van een aan de UA Antwerpen te verdedigen doctoraal proefschrift
- het uitbouwen of versterken van de integratie van het onderzoek in het economisch of maatschappelijk weefsel van de regio.

Per toegekend project dient door de betrokken partnerhogescho(o)l(en) een cofinanciering voorzien te worden ten belope van minimaal 50% van de inbreng BOF UA Antwerpen (maximaal 10.000 EUR).

Ook in de toewijzing van de investeringsdossiers voor FWO-middelzware onderzoeksinfrastructuur (de vroegere Herculesfinanciering) speelt de associatie een rol. De associatievoorzitter presideert de selectiecommissie en de universiteit en hogescholen zijn vertegenwoordigd.

De selectie voor de zesde oproep vond plaats op 24 oktober en 11 december 2017. De definitieve beslissing ligt in 2018. Er werden voor deze oproep 21 aanvraagdossiers ingediend, waarvan de AUHA-onderzoeksinfrastructuurcommissie besloten heeft zeven aanvragen te subsidiëren. Het totaal van de te verdelen middelen bedraagt 2,7 miljoen euro.

4.7

Een meerjarenplan voor investeringen, infrastructuur, bibliotheek- en documentatievoorzieningen

Op het vlak van infrastructuurvoorzieningen blijft de werkgroep Infrastructuur, in een sfeer van overleg en advies, de plannen van de partners grondig bestuderen en aan elkaar toetsen. Het overleg hierover met het Antwerpse stadsbestuur werd verdergezet. Items hierin zijn o.m. benutting van bestaande infrastructuur (cf. plannen gebouw voor Productontwikkeling aan de Paardenmarkt), spreiding dan wel groepering, mobiliteitsaspecten (incl. parkeermogelijkheden) en herbestemming (studentenkamers van de universiteit op de stadscampus).

Op dit niveau komen ook de instellingsplannen m.b.t. herlocalisatie en infrastructuurverbetering aan bod.

De leden van de werkgroep bibliotheken bekijken jaarlijks welke investeringen m.b.t. de bibliotheekvoorzieningen ze op mekaar kunnen afstemmen, om door schaalvergroting betere condities te verkrijgen bij de uitgevers en leveranciers.

4.8

Medezeggenschap

Conform art. 103 van afdeling 4 van het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (04-04-2003) functioneert een 'Medezeggenschapscomité'. Het Medezeggenschapscomité AUHA vergaderde niet in 2017. Noch de personeelsvertegenwoordiging, noch de associatie brachten punten aan voor overleg.

Binnen de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw werd al eerder een 'Overlegplatform bestuur en studentenraad' geïnstalleerd. De Associatie StudentenRaad Antwerpen (ASRA) vormt de vertegenwoordiging van de studenten. De oprichting van de ASRA in dit academiejaar verliep erg moeizaam. De ASRA zag in 2017 af van de reglementair voorziene overlegmomenten.

5

additionele activiteiten

Behalve de decretale opdrachten zijn de associatiewerkgroepen en projectgroepen ook actief op een hele reeks vlakken die de onderlinge samenwerking van de partners versterken.

5.1 Bibliotheken

Onder voorzitterschap van Trudi Noordermeer heeft de werkgroep Bibliotheken in 2017 opnieuw degelijk werk verricht. Vergaderingen worden gecombineerd met werkbezoeken aan de verschillende bibliotheken van de partner instellingen. Ook de teamdag voor het bibliotheekpersoneel van de AUHA is een jaarlijks weerkerend event.

De uitwerking van het beleidsplan is een terugkerend item voor de werkgroep. De samenwerking is goed, maar men pakt dit nu meer gestructureerd aan met een kijk op lange termijn. Elke instelling van de associatie neemt daarin het voortouw voor één of meerdere actiepunten. Elementen zijn o.m.:

- mobiele services voor de discovery service, raadplegen catalogus, reserveren en verlengen van uitgeleende boeken en materialen,...
- Gebruikersonderzoek
- Inventarisatie en digitalisering van academisch erfgoed en kunstpatrimonium
- Inventarisatie archieven
- Gezamenlijke aankoop van elektronische informatie
- Behoud en beheer van bibliotheekcollecties

5.2 Studeren doe je in Antwerpen

Samenwerking met vzw Antwerpen Studentenstad

De werkgroep was betrokken bij de promotionele activiteiten van de vzw Antwerpen Studentenstad (GATE15) en via die weg ook met de promotionele activiteiten van de dienst stadsmarketing van Antwerpen. De associatie participeert jaarlijks voor 85.000 euro in de werking van Antwerpen Studentenstad.

Promotie- en informatiecampagne gericht op kandidaat-studenten

Voor de SID-ins en de Open-campusdag 2017 werd samen met Antwerpen Studentenstad een campagne opgestart waarbij de attractiviteit van Antwerpen als 'complete stad' werd uitgespeeld. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van materiaal dat ontwikkeld werd door Antwerpen Studentenstad: de studentengids en de studentenwandelingen. Verder kwamen ook de studenten zelf in beeld ('Trots op'-campagne) met als doel een goed nabuurschap tussen de Antwerpenaars en de studenten.

In het voorjaar 2017 werd de basis gelegd voor een nieuwe campagne in functie van de informatiedagen 2018, opnieuw in samenwerking met de stad Antwerpen (marketing)

Opening academisch jaar

De opening van het academisch jaar, gesuperviseerd door de werkgroep Studeren doe je in Antwerpen, had voor 2017-2018 opnieuw plaats in de Stadsschouwburg. Studenten jazz van het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen (Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen) brachten een opmerkelijke inleiding, voor de derde keer op rij een speciaal gecomponeerde bewerking van het Lied van de Vlaamse Gemeenschap, en intermezzo in de plechtigheid. De toespraak van de rector van de UAntwerpen werd opnieuw in boekvorm uitgegeven en aan de deelnemers bezorgd. De Antwerpse studentenharmonie bracht een feestelijke sfeer op het theaterplein.

5.3 Financiën

De werkgroep Financiën van AUHA heeft in 2017 volgende punten behandeld:

- Voorbereiding begroting 2018
- Jaarrekening 2016

- Integratie van de financiële opvolging van de STUVANT-activiteiten (samenwerking studenten-voorzieningen) binnen de boekhouding van de associatie.
- Financiële afspraken m.b.t. associatie - gerelateerde dossiers zoals stopzetting Expertisenetwerk Lerarenopleidingen Antwerpen, Sportbeleidsplan e.a.
- Uitwisseling van informatie en mededeling stand van zaken m.b.t. dossiers Rekendecreet en ESR (Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen), behandeld op VLIR en VLHORA
- Beleidsondersteuning ten behoeve van het Uitvoerend College
- Samenwerking rond Blackboard
- Mogelijkheden voor afstemming van de terugbetaalregeling bij vroegtijdig uitschrijven door studenten.

5.4 ICT

Binnen de Antwerpse associatie wordt door deze werkgroep het ICT-beleid deels gezamenlijk gepland en uitgevoerd. Daarenboven is het een plek voor uitwisseling van ideeën tussen de verschillende partners. Ook expertisedeling m.b.t. studentenadministratie en geïntegreerde systemen gebeurde hier.

Hierbij aansluitend is er een actieve Gebruikersgroep Blackboard waarin de partners de ontwikkelingen m.b.t. elektronische leeromgevingen op de voet volgen. De uitstap van Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen en Karel de Grote Hogeschool uit Blackboard werd voorbereid.

5.5 Infrastructuur

In de werkgroep infrastructuur werden de investeringsplannen van de verschillende associatiepartners overlopen. Daarin zitten nogal wat projecten m.b.t. herlocalisatie en hergroepering van opleidingen. Voor Karel de Grote Hogeschool is dat de nieuwe Campus voor de groepering en herlocalisatie van Sint Lucas Antwerpen. Voor de UAntwerpen gaat het vooral om de herbestemming van de gebouwen Paardenmarkt op de stadscampus. De voorbereiding van de omvorming naar een campus voor de opleiding Productontwikkeling werd toegelicht. Alle plannen worden uitvoerig besproken en mogelijkheden tot synergie worden uitgezocht. Ook expertisedeling is een belangrijk element.

Zoals elk jaar rapporteert de werkgroep aan het UC hierover in functie van een positief advies van de associatie voor de investerings- en infrastructuurplannen van de instellingen.

5.6 Internationalisering

Deze overleggroep bewaakt een sterke binding en afstemming tussen de diensten internationalisering van de partnerinstellingen.

- De promotiemogelijkheden voor de werving van buitenlandse studenten werden besproken en afgestemd. Samenwerking met Antwerpen Studentenstad werd besproken.
- Samenwerking met de stad Antwerpen m.b.t. ontwikkelingssamenwerking (Zuidwerking) werd verder gerealiseerd. Dit gebeurt via bewustmakingsinitiatieven (filmreeks over derde wereld in de verschillende instellingen), voorbereiding op uitwisseling naar derdewereldlanden (workshops op voorbereidingsdag) en beperkte ondersteuning van enkele initiatieven met onderwijs in Marokko.
- Een gezamenlijke introductiedag voor studenten die naar het buitenland trekken in het kader van ontwikkelingssamenwerking werd georganiseerd in een samenwerking van de diensten internationalisering van de vier associatie instellingen en met UCOS (Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking).
- De overleggroep volgt de ESN (Erasmus Student Network) werking op.
- Vanuit de associatie nemen, al dan niet gezamenlijk, Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen, Karel de Grote Hogeschool en Universiteit Antwerpen geregeld deel beurzen binnen en buiten Europa: Münster en Keulen (D), Amsterdam en Eindhoven (NL), Warschau (PL), Liverpool (UK) en New Delhi (India)

5.7 Maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening

In het kader van de Wetenschappelijke en Maatschappelijke Dienstverlening wordt voornamelijk gewerkt via concrete projecten die gestuurd worden vanuit de Universiteit maar gedragen worden

door de individuele instellingen. De overkoepelende werkgroep kwam niet apart bijeen gezien de overlap met de actieve projectgroepen.

Tutoraat

Ondanks verschillende democratiseringspogingen slaagt het onderwijs er niet in om sociaaleconomisch kwetsbare jongeren dezelfde kansen te geven dan hun meer begunstigde leeftijdsgenoten. Vanuit deze gedachte is de associatie in 2005 van start gegaan met het Tutoraatproject. Dit is een formule waarbij Antwerpse studenten wekelijkse ondersteuning bieden aan leerlingen uit het 4de, 5de en 6de secundair. Het ging van start als een kleinschalig project met 5 scholen. Doorheen de jaren werd er samengewerkt met meer scholen, ontwikkelde het project steeds sterkere wortels in het Antwerpse onderwijslandschap en werd het steeds verder geprofessionaliseerd om zo nog beter te kunnen inspelen op de noden en verder kwalitatief te groeien. Een evolutie om trots op te zijn en die duidelijke resultaten toont. Er is een goede samenwerking met de scholen (18) en zowel leerlingen (tutees, 491) als studenten (tutores, 141) kunnen hier de vruchten van plukken. Er werden 1.209 leersessies georganiseerd. In juni 2017 sloot het Tutoraatproject haar twaalfde werkingsjaar af.

Klimop

Klimop werkte in 2017 samen met 21 scholen: 14 daarvan zijn Tutoraatscholen. 16 van de 21 scholen zijn op het aanbod van Klimop ingegaan. Er werden in totaal 618 leerlingen uit de derde graad bereikt in 39 schoolbezoeken. 38 studenten registreerden zich als Klimopper waarvan 23 effectief deelnamen.

Er is een grote tevredenheid bij alle participanten: zowel begeleiders, leerlingen als klimop-studenten spreken van een goed werkend project, degelijke begeleiding en opvolging en een inhoudelijk sterke en duidelijke boodschap.

Er is in 2017 niet meer gefocust op de aanwezigheid van CLB-medewerkers, maar eerder op de leerloopbaanbegeleider, studiebegeleider of leerlingenbegeleider van de school. Het gevolg is dat er geen enkele CLB-medewerker nog aanwezig was, maar jammer genoeg kunnen we uit de evaluaties ook niet opmaken dat de leerloopbaanbegeleiders massaal aanwezig waren. Dit kan te maken hebben met het feit dat deze mensen die opdracht vaak combineren met een lesopdracht, en zichzelf dus ook vaak eerder als vakleerkracht omschrijven dan als leerlingenbegeleider of leerloopbaanbegeleider. De betrokkenheid van de leerloopbaanbegeleider (of studiebegeleider of leerlingenbegeleider) is belangrijk omwille van de opvolging. Hier willen we dus naar komende jaren toe extra veel aandacht aan besteden, zodat de impact die wij hebben op de leerlingen optimaal kan opgevolgd worden door de scholen.

Het profiel van de KLIMOP-studenten is gevarieerd en we zijn in staat om de aangevraagde sessies zinvol in te vullen. Toch merken we blijvend een overwicht aan universiteitsstudenten, studenten met een ASO-vooropleiding en autochtone studenten. Ook Klimoppers uit meer technische richtingen zijn nog steeds te weinig aanwezig. We willen bewust zoeken naar profielen die meer aansluiten bij de bezochte klasgroepen: TSO-klassen met een grote groep leerlingen met een migratieachtergrond. In de praktijk wil dit zeggen dat we meer moeten werven in de hogescholen, omdat zij relatief meer studenten hebben met een dergelijke achtergrond.

KLIMOP slaat aan. De vermelde werkpunten bieden een goede uitdaging om het in het komende werkjaar nóg beter te doen.

IKAN

In 2017 werd IKAN als pilootproject voor studiebegeleiding aan ex-OKAN'ers opgestart. Deze pilootfase heeft plaats gevonden in 4 verschillende scholen van de regio Antwerpen gedurende 9 weken (van begin maart tot eind mei 2017). In totaal waren er 33 ingeschreven tutees die verdeeld waren over 10 leerlingengroepjes waarbij aan elk leerlingengroepje een tutor gekoppeld was. Alle betrokken actoren werden bevraagd via zowel online vragenlijsten als via (focusgroep)gesprekken en er werden observaties gedaan tijdens de bijeenkomsten in de verschillende scholen.

Uit de evaluatie blijkt dat het IKAN project zowel voor de tutees als voor de tutores vele voordelen biedt. De voornaamste voordelen voor de tutees zijn: beter kunnen volgen tijdens de lessen, beter begrijpen van de leerstof, betere taalvaardigheden Nederlands. Tutees merkten deze evolutie door het behalen van betere studieresultaten. Ook op vlak van zelfvertrouwen en motivatie zijn de tutees gegroeid doorheen het proces. Alhoewel veel tutees gemotiveerd deelnamen aan het project, waren er toch nog te veel afwezig. Aan deze afwezigheid kan onder meer gewerkt worden via de schoolcoördinatoren door de leerlingen van dichterbij op te volgen zonder ze te verplichten om de bijeenkomsten te volgen en door de bijeenkomsten te laten aansluiten op de schooluren.

Voor de meeste tutores betekende IKAN een eerste ervaring in het onderwijs en een eerste ontmoeting met deze doelgroep van anderstalige nieuwkomers en vluchtelingen. Zij beschouwen IKAN als een belangrijk leerproces op vlak van sociale en coachingsvaardigheden. Voor de meesten betekende IKAN ook een verruiming van hun huidige leefwereld en referentiekaders of met andere woorden: IKAN is een eye-opener op vlak van diversiteit en mechanismen van armoede en uitsluiting. IKAN is voor vele tutores een mooie kans om interculturele competenties aan te leren.

5.8 Onderwijs

Vanuit deze werkgroep wordt het onderwijskundige luik voor de gezamenlijke werking van de associatie ontwikkeld, ondersteund en geëvalueerd.

Agendapunten van de werkgroep

In 2017 kwamen o.m. aan bod:

- Schakelprogramma's
- Hoger onderwijs en ondernemen (TAKEOFFANTWERP, TAKEOFFANTWERP_ALLIANCE, statuut student ondernemer, attest bedrijfsbeheer, keuzevak MVO)
- Voorbereiding onderwijsdiscussiedag over interdisciplinariteit
- Evaluatie en opvolging onderwijsdiscussiedag 'Disciplinariteit werkt!'
- Projectgroep Vluchtelingen: proeftuin anderstalige nieuwkomers
- Aanpassing van het reglement procedure afwijkende toelating tot het hoger onderwijs
- Ambitieverklaring stad Antwerpen en Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen
- Overleg AUHA registratie kansengroepen
- Professionalisering van docenten en assistenten
- Zomerschool binnen schakeltraject
- Stand van zaken educatieve opleidingen

Erkenning van eerder verworven competenties

Deze werking draait vlot. Er werden eerste stappen gezet om in functie van de integrerende graadaatsopleidingen (HBO5) het reglement te onderzoeken en eventueel aan te passen aan de specifieke noden.

Afwijkende toelating tot het hoger onderwijs

Het reglement werd lichtjes gewijzigd in functie van Vlaamse afspraken. Het aantal deelnemers is de voorbije drie jaar min of meer constant gebleven (ca. 30 per jaar). De opkomst voor de informatiesessies is goed (ongeveer de helft van wie deelneemt, heeft de informatiesessie gevolgd).

Op Vlaams niveau werden eerste stappen gezet om in functie van de integrerende graadaatsopleidingen (HBO5) de uitbouw van een geëigende toelatingsprocedure te onderzoeken en eventueel uit te werken. In 2018 zal dit verder ontwikkeld worden.

Onderwijsdiscussiedag 'Interdisciplinariteit werkt!'

Op 24 februari had de tweejaarlijkse onderwijsdiscussiedag plaats. Het thema 'Interdisciplinariteit werkt!' werd op een actieve manier verkend en uitgewerkt. Na de inleiding van Ann De Schepper, voorzitter van de werkgroep en vicerector Onderwijs van de UAntwerpen werden in pecha kucha vorm vier goede praktijken van interdisciplinariteit uit de partnerinstellingen voorgesteld. Nadien konden de deelnemers in groepjes aan de slag. In een twee uren durende brainstorm, binnen het sjabloon van de GPS van Flanders DC en met een steeds hoger tempo, werden honderden ideeën aangebracht, gerubriceerd en gefilterd. Uiteindelijk werden de acht topideeën uit de brainstorm plenair gepresenteerd. Voorzitter Robert Voorhamme sloot de bijeenkomst af.

Binnen de werkgroep Onderwijs werd een taskforce opgestart om in 2018 twee ideeën verder uit te werken.

5.9 Studentenvoorzieningen

De verschillende organisaties belast met de studentenvoorzieningen in de instellingen van de associatie hebben als STUVANT op regelmatige wijze overleg over een hele reeks gezamenlijke en niet-gezamenlijk activiteiten. Ook het Instituut voor Tropische Geneeskunde sluit zich daarbij aan. Studenten van de KULeuven met vestigingsplaats Antwerpen hebben via een overeenkomst toegang tot de STUVANT activiteiten.

De werking van deze groep is heel duidelijk afleesbaar in initiatieven als kotweb, cultweb, psynet, sportsticker enz. Op StuDay komen zij als een groep naar buiten.

In samenwerking met verschillende diensten van de stad Antwerpen wordt het kotbeleid verder opgevolgd. Kwaliteit is daarvan het belangrijkste objectief. Begin 2017 werd de nieuwe website operationeel. Deze is volledig 'scalable', dwz. past zich automatisch aan volgens de schermeigenschappen van pc, laptop en smartphone. Het geheel is gebruiksvriendelijker geworden en bevat ook mogelijkheden voor kortverblijf (bv. voor Erasmusstudenten). Op de opencampusdag in maart werd in samenwerking met GATE15 een OpenKotDag georganiseerd.

Ook voor het systeem cultuurcheques is er een digitaal platform waarin nog wat schoonheidsfoutjes werden gecorrigeerd.

5.10 TAKEOFFANTWERP

Hoger onderwijs staat onder druk om studenten voor te bereiden op een complexe, mondiale en snel evoluerende samenleving. Daarom sturen diverse beleidsprogramma's aan op het stimuleren van ondernemingszin en ondernemerschap. Het belang van beiden wordt niet enkel onderstreept in Europese richtlijnen; ook Vlaanderen trekt sinds 2013 de kaart van 'Ondernemend Hoger Onderwijs'. Studenten tonen ook vaker interesse voor het ondernemerschap en de Antwerpse instellingen voor hoger onderwijs speelden daarop in met eigen, afzonderlijke programma's.

Het is in dit kader dat de AUHA in 2014 het initiatief nam voor een project rond student-ondernemerschap. Ook stad Antwerpen koos op dat ogenblik resoluut voor een ondersteuningsbeleid voor innovatieve starters. De krachten werden gebundeld en TAKEOFFANTWERP ging van start.

Positionering

TAKEOFFANTWERP heeft zich van bij aanvang ingeschreven in een breed kader. Het project positioneert zich in de quadrupel helix tussen de hoger onderwijsinstellingen, de lokale overheid, het bedrijfsleven (profit & social profit) en de samenleving (studenten, middenveldorganisaties, bevolkingsgroepen...). Daarmee sluit de werking aan op het ondernemend ecosysteem dat zich de laatste jaren in Antwerpen ontvouwt.

TAKEOFFANTWERP focust op inspireren, informeren en activeren rond ondernemerschap én ondernemingszin en bevindt zich hiermee voornamelijk in de pre-fase voor startende ondernemingen in een vroeg stadium.

Doelgroepen en stakeholders

De werking van TAKEOFFANTWERP richt zich in de eerste plaats op de studenten over alle instellingen heen; zij vormen de primaire doelgroep. Om hen beter te ondersteunen, betreft TAKEOFFANTWERP ook het personeel uit het hoger onderwijs, de lokale overheid en het brede ondernemerslandschap.

Bouwstenen

De werking en ambitie van TAKEOFFANTWERP zijn gebaseerd op drie pijlers (inspireren, informeren en activeren) die ook overeen komen met de domeinen van het Entrepreneurship Competence Framework van de Europese Commissie. Dit kader brengt 15 ondernemerscompetenties onder in drie domeinen: ideas & opportunities, resources en into action. Voor TAKEOFFANTWERP hebben we dit toegepast op de context van het hoger onderwijs;

Alle bouwstenen van TAKEOFFANTWERP kunnen hierin gekaderd worden:

- Wegwijzer in het ecosysteem: in kaart brengen van relevante initiatieven en connecteren van studenten en onderwijsend personeel met initiatieven en spelers in het ecosysteem
- Community manager: door zijn unieke positie kan TAKEOFFANTWERP instellingen, onderwijsend personeel en studenten virtueel en fysiek samenbrengen rond ondernemen
- Curriculaire verankering: de betrokken hoger onderwijsinstellingen zijn een engagement aangegaan om aspecten van ondernemerschap op te nemen in de opleidingen
- Leerervaring voor studenten en staff: stimuleren van ondernemingszin staat voorop. De leerervaring primeert op de feitelijke opstart van een eigen onderneming
- Uniek aanspreekpunt: de stakeholders van het ruimer ecosysteem vinden in TAKEOFFANTWERP een aanspreekpunt op associatieniveau
- Samenwerking: TAKEOFFANTWERP is een unieke samenwerking tussen de 4 partijen van de quadrupel helix
- Aanvullende dienstverlening: TAKEOFFANTWERP biedt support voor studenten en staff en is katalysator voor nieuwe initiatieven, steeds aanvullend op reeds bestaande
- Een fysieke ruimte: TAKEOFFANTWERP is een locatie die dient als ontmoetingsplaats, werkplek en event-locatie voor ondernemende studenten
- Een kenniscentrum: TAKEOFFANTWERP bundelt kennis en expertise die met zowel internen als externen opgebouwd en gedeeld wordt
- Communicatie: TAKEOFFANTWERP zal periodiek communiceren over de output en zorgt voor een gezamenlijke positionering van Antwerpen als ondernemende studentenstad
- Internationale agenda: TAKEOFFANTWERP brengt internationale trends en praktijkvoorbeelden in kaart en zoekt naar opportuniteiten op vlak van Europese projectsubsidies (o.m. summerschool en deelname aan internationale netwerken).

USP's

Het unieke karakter van TAKEOFFANTWERP schuilt in de combinatie van onderstaande USP's:

- 1- Overkoepelend en uniek ingebed in maatschappelijke uitdagingen van een grootstad: door de krachten te bundelen, versterkt TAKEOFFANTWERP de eigen werking van elke partner en is er een duidelijk schaalvoordeel. Het 'instellingen overstijgend' karakter en de verbinding met de

stad, Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland en SINC² garanderen inbedding in de grootstedelijke context. Dit vormt ook een uitstekende basis voor subsidiedossiers waarin gelijkaardige samenwerkingsverbanden worden vooropgesteld.

2- De interdisciplinaire benadering:

Door het associatieniveau is TAKEOFFANTWERP een uitgelezen platform om interdisciplinariteit te stimuleren en organiseren. Concreet werd al een methodiek ontwikkeld om interdisciplinaire groepen oplossingen te laten zoeken voor concrete uitdagingen in bv. healthcare, mobiliteit... Daarnaast neemt TAKEOFFANTWERP de rol op van matchmaker tussen onderwijzend personeel onderling en studenten uit verschillende opleidingen.

3- Studentenbetrokkenheid:

Via SINC – en bij uitbreiding de studentenverenigingen, studentenraden en studentenvertegenwoordigers - sturen studenten, vraaggestuurd, de werking van TAKEOFFANTWERP mee aan. Dit garandeert authenticiteit en voeling met de primaire doelgroep.

Bestendig commitment

De realisatie van hogervermelde ambities vraagt een stevig en toekomstgericht engagement. TAKEOFFANTWERP is een project dat de startfase inmiddels ontgroeid is en mee evolueert met een duidelijke maatschappelijke tendens. Ondernemingszin en ondernemerschap zijn opgenomen in de missieverklaringen van de hoger onderwijsinstellingen, de stad en SINC. Het project versterkt de partners hierin en is ook stevig verankerd in de omgeving. Daarnaast is het ook Vlaams en Europees ingebed wat reeds extra financiering opleverde en banden met partners in het buitenland. De huidige werking verloopt efficiënt. Naast de structurele financiering van de AUHA en stad Antwerpen zorgen externe partnerships voor inkomsten op evenementiële basis. Om de werking te bestendigen, is een structurele jaarlijkse inbreng van de associatiepartners bevestigd ten bedrage van 100.000 EUR.

Functioneel governance model

De aansturing van TAKEOFFANTWERP gebeurt door de stuurgroep TAKEOFFANTWERP, gemandateerd door het Uitvoerend College van de AUHA waaraan ook gerapporteerd wordt. De werkgroep wordt voorgezeten door de vicerector Valorisatie & Ontwikkeling van de UAntwerpen. Naast de onderwijsinstellingen zetelen ook stad Antwerpen, Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland en de studenten in de stuurgroep.

TAKEOFFANTWERP Alliance

De inbreng van EFRO- en Hermes-middelen loopt nog tot het najaar 2018 TAKEOFFANTWERP Alliance. DE partners van TAKEOFFANTWERP gaan hiervoor in zee met BAAS, het ondernemersluik van de jongerenorganisatie KAVKA. Hierdoor wordt bij de jongeren nog meer dynamiek gerealiseerd rond ondernemingszin en ondernemerschap. Dit uit zich o.m. in allerlei evenementen. De vijf starterssessies in februari-maart 2017 brachten opnieuw ruim 200 studenten bijeen met vragen en oplossingen rond van start gaan als zelfstandige. In de ROUNDUP in april werd het ondernemende academiejaar 2016-2017 afgesloten. Met 200 aanwezigen was het Fotografiemuseum goed gevuld. In oktober werd dan een nieuw ondernemend academiejaar gestart op Campus Zuid van de Karel de Grote Hogeschool. Hier waren 700 aanwezigen in een boeiende afwisseling van markt, workshops en korte presentaties. Net zoals in 2016 werd het geheel live uitgezonden via radio (MNM).

5.11

Overleg met de andere associaties

Er bestaat een overleg tussen de voorzitters van de associaties in het zogenaamde 'College van associatievoorzitters'. Er is ook een beperkt en informeel overleg tussen de directeurs van de associaties.

---

² SINC staat voor Students for Innovation and Cooperation, een Antwerpse studentenorganisatie voor ondernemerschap. Zij streven ernaar ondernemen aantrekkelijk te maken door studenten te inspireren, informeren en activeren. Zo bouwen ze aan een netwerk van jonge ondernemers-

6

wie is wie

6.1 Algemene vergadering

Leden rechtspersonen

Universiteit Antwerpen

Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid krachtens het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 4 april 2003, met zetel te 2000 Antwerpen, Prinsstraat 13, vertegenwoordigd door Herman Van Goethem, rector.

Hogere Zeevaartschool Antwerpen

Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid krachtens het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 9 juni 2003, met zetel te 2030 Antwerpen, Noordkasteel Oost 6, vertegenwoordigd door Peter Raes, C.E.O.

Karel de Grote-Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen

Vereniging zonder winstoogmerk, met zetel te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 45, vertegenwoordigd door Willem Coumans, voorzitter.

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Openbare instelling met rechtspersoonlijkheid krachtens het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 2012, met zetel te 2000 Antwerpen, Lange Nieuwstraat 101, vertegenwoordigd door Inga Verhaert, gedeputeerde provincie Antwerpen.

Gecoöpteerde leden

Robert Voorhamme, voorzitter

Universiteit Antwerpen

Geleding instellingsbestuur:
De heer Ronny Blust
Mevrouw Ann De Schepper
De heer Bart Heijnen
De heer Filip Lardon
De heer Herwig Leirs

Geleding personeel:
De heer Bart Braem
Mevrouw Kim Toté
Mevrouw Chris Van Ginneken

Geleding studenten:
De heer Bram Dirckx
De heer Alexander Van Den Berg tot 1 oktober 2017
De heer Geert De Hoon vanaf 1 oktober 2017
Mevrouw Anaïs Walraven tot 1 oktober 2017
Mevrouw Joalle Samuels vanaf 1 oktober 2017

Hogere Zeevaartschool Antwerpen

Geleding instellingsbestuur:
De heer Patrick Blondé tot 1 oktober 2017
De heer Rowan Van Schaeren vanaf 1 oktober 2017

Geleding personeel:
Mevrouw Ludwina Van Son

Geleding studenten:
De heer Larsen Priem tot 1 oktober 2017
De heer David Lefeveré vanaf 1 oktober 2017

Karel de Grote-Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw

Geleding instellingsbestuur:
Mevrouw Caroline Bastiaens

Mevrouw Veerle Hendrickx

Geleding personeel:
De heer Werner Van dermeersch

Geleding studenten:
De heer Christophe Bossuyt tot 1 oktober 2017
De heer Wietse Janssens vanaf 1 oktober 2017

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Geleding instellingsbestuur:
Mevrouw Pascale De Grootte
De heer Achilles Van Leeuw tot 1 oktober 2017
Mevrouw Liliane Stevens vanaf 1 oktober 2017

Geleding personeel:
De heer Johannes Dowit tot 1 oktober 2017
Mevrouw Myriam Verbeke vanaf 1 oktober 2017

Geleding studenten:
De heer Dieter Leysens tot 1 oktober 2017
De heer Wannas Buytaert vanaf 1 oktober 2017

Wonen de vergadering bij:

Regeringscommissaris: Jan De Groof
Secretaris AV: Georges Goffin
Notulant: Veerle Van Houwenhove

6.2

Raad van Bestuur

Robert Voorhamme, voorzitter

Universiteit Antwerpen

De heer Ronny Blust
Mevrouw Ann De Schepper
De heer Bart Heijnen
De heer Herwig Leirs
De heer Filip Lardon
De heer Herman Van Goethem

Hogere Zeevaartschool

De heer Patrick Blondé tot 1 oktober 2017
De heer Peter Raes
De heer Rowan Van Schaeren vanaf 1 oktober 2017

Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw

Mevrouw Caroline Bastiaens
De heer Willem Coumans
Mevrouw Veerle Hendrickx

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Mevrouw Pascale De Grootte
Mevrouw Liliane Stevens vanaf 1 oktober 2017
De heer Achilles Van Leeuw tot 1 oktober 2017
Mevrouw Inga Verhaert

Wonen de vergadering bij:

Regeringscommissaris: Jan De Groof
Secretaris RVB: Georges Goffin
Notulant: Veerle Van Houwenhove

6.3

Uitvoerend College

Voorzitter: Robert Voorhamme

Universiteit Antwerpen

De heer Bart Heijnen
De heer Herman Van Goethem

Hogere Zeevaartschool

De heer Patrick Blondé tot 1 oktober 2017
De heer Rowan Van Schaeren vanaf 1 oktober 2017

Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen vzw

Mevrouw Veerle Hendrickx

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Mevrouw Pascale De Grootte
De heer Erwin Samson

Wonen de vergadering bij:

Regeringscommissaris: Jan De Groof
Beleidssecretaris AUHA: Georges Goffin
Notulant: Veerle Van Houwenhove

6.4

Secretariaat

Beleidssecretaris

Georges Goffin

Secretariaat associatiebestuur

Veerle Van Houwenhove

Medewerker secretariaat

Ilse Van Huffel

6.5

Voorzitters Werkgroepen

Onderwijs

Ann De Schepper

Infrastructuur

Bart Heijnen

Bibliotheken

Trudi Noordermeer

Financiën

Martin Decancq

ICT

Bart Heijnen

Internationalisering

Véronique Blockhuys (tot September 2017)

Willem Bruyndonx (vanaf oktober 2017)

Stuvant

Erwin Samson

Adviesraad voor de sport

Francis Van Loon

Wergroep TAKEOFFANTWERP (tot maart 2017)

Inge Verhaegen

Stuurgroep TAKEOFFANTWERP (vanaf april 2017)

Silvia Lenaerts

© Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw, 2018
Redactie: Georges Goffin en Veerle Van Houwenhove

Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw
Middelheimlaan 1 | B-2020 Antwerpen | T +32 3 265 30 56 | E info@auha.be
www.auha.be